

MOTIE: Uitvoeren onderzoeksrapport Rechten van de Natuur

DE RAAD VAN DE GEMEENTE EIJSDEN-MARGRATEN

In vergadering bijeen op 10 februari 2026,

Behandelende agendapunt: *vreemd aan de orde van de dag*

CONSTATERENDE DAT:

- Op 7 november 2023 de gemeenteraad van Eijsden-Margraten de motie Rechten voor de natuur heeft aangenomen;
- Op 13 december 2024 het college van B&W heeft aangegeven een mogelijkheid in de Omgevingsvisie te zien om uitwerking te geven aan de motie Rechten voor de natuur;
- Op 17 december 2025 Wageningen University & Research (WUR) een onderzoeksrapport heeft gepubliceerd, genaamd: "Mogelijkheden om rechten van de natuur vorm te geven in de gemeente Eijsden-Margraten", met aanbevelingen om de rechten c.q. de stem van de natuur te verankeren in de Omgevingsvisie.

OVERWEGENDE DAT:

- De woordvoerend wethouder benoemde: "*Natuur heeft zeker zo'n evenwichtig belang als veiligheid, wonen, mobiliteit. (...) nu wordt het ecologisch belang meegewogen. De natuur zit in ons DNA.*" (in de krant Trouw)
- Op 13 december 2024 het college heeft aangegeven:
 - Een positieve grondhouding te hebben richting rechten van de natuur;
 - Voor een gedegen aanpak te kiezen;
 - Dat hoewel implementatie nog niet aan de orde is, dit in de onderzoeksfase meegenomen wordt.
- De natuur nog altijd hevig onder druk staat;
- Het WUR-onderzoeksrapport laat zien dat er breed draagvlak is voor een stem van de natuur;
- Het WUR-onderzoeksrapport vraagt tevens zet bij de huidige constructie van de Gemeentelijke Adviescommissie Mergelland;
- De Omgevingsvisie de mogelijkheid biedt om nu al een vorm van rechten van de natuur op te nemen, via de gehele Omgevingsvisie Lijn50, dan wel via de couleur locale;
- De gemeente sinds 2023 bezig is met zowel de Omgevingsvisie als deze motie en de Omgevingsvisie nog in ontwikkeling is;

VERZOEKT HET COLLEGE OM:

- Uiterlijk vóór het zomerreces (11 juli 2026) met een **inhoudelijke reactie** op het onderzoeksrapport van de WUR "Mogelijkheden om rechten van de natuur vorm te geven in de gemeente Eijsden-Margraten" te komen en daarin expliciet inzichtelijk te maken wat de (financiële/juridische) impact is wanneer de aanbevelingen (geheel of gedeeltelijk) worden uitgevoerd.

- Gelijktijdig (uiterlijk 11 juli 2026) te komen met een voorlopig **plan van aanpak**, waarin wordt geschetst hoe invulling kan worden gegeven aan de vijf aanbevelingen uit het onderzoeksrapport van de WUR.
- In het plan van aanpak bij de tweede aanbeveling te bezien of de huidige Gemeentelijke Adviescommissie Mergelland hiervoor toereikend kan zijn en indien dit het geval is, de onafhankelijkheid van de commissie te borgen (zoals beschreven op p.45-46 van het rapport)
- In het plan van aanpak aan te geven hoe de uitwerking van deze aanbevelingen op worden genomen in de concept Omgevingsvisie lijn 50, die aan de raad wordt voorgelegd;
- De raad vervolgens in ieder geval elk half jaar na de voorgaande keer via een raadsinformatiebrief (RIB) te informeren over de voortgang en stand van zaken per aanbeveling;
- Aanvullend op de aanbevelingen, actief aan te sluiten bij landelijke initiatieven, bijvoorbeeld van de VNG, die zich inzetten voor de rechten van de natuur en de raad daarover te informeren.

En gaat over tot de orde van de dag.

PRO	EML	LM	ODE
Sjanne Quellhorst	Sander Coninx	Ron Mourmans	Maria Janssen
Wiel Blezer	Chayenne Eerlingen		Sander Croes
Franklin Boon	Roger Geelen		
	Peter Hendriks		
	Rob Hermans		
	René Janssen		
	John Nelissen		